

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2025

Προς: Την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη

Θέμα: «Στήριξη χωρίς Αποκλεισμούς: Ενίσχυση του Θεσμού Παράλληλης Στήριξης για Μαθητές με Σύνδρομο Down»

Κυρία Υπουργέ,

Η ένταξη των μαθητών με αναπηρία στη γενική εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα, κατοχυρωμένο σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η **συμπερίληψη** δεν συνιστά απλώς παιδαγωγική επιλογή, **αλλά έκφραση ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και σεβασμού στη διαφορετικότητα.**

Τα παιδιά με Σύνδρομο Down παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες, αλλά και σημαντικές δυνατότητες εξέλιξης, **όταν λαμβάνουν την κατάλληλη υποστήριξη.** Διακρίνονται από ιδιαίτερο μαθησιακό προφίλ, με χαρακτηριστικά, όπως η ενισχυμένη οπτική μάθηση, η δεκτικότητα σε πρότυπα ρόλων, η ανάγκη για επανάληψη, ενώ επωφελούνται ιδιαίτερα σε συνθήκες σαφούς ρουτίνας και διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Αντιμετωπίζουν δυσκολίες που σχετίζονται με την προσοχή, τη μνήμη, τη γλωσσική έκφραση και τις κινητικές δεξιότητες. Ωστόσο, η διεθνής και εγχώρια εμπειρία καταδεικνύει πως με την κατάλληλη καθοδήγηση και υποστήριξη, τα άτομα με Σύνδρομο Down μπορούν να αναπτύξουν σημαντικό βαθμό αυτονομίας, να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και σε ορισμένες περιπτώσεις να ολοκληρώσουν ακόμη και σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ωστόσο, **στην πράξη**, η συμπερίληψη μαθητών με Σύνδρομο Down στη γενική εκπαίδευση **εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πολλαπλά εμπόδια.** Παρότι οι γονείς έχουν τυπικά τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ γενικής και ειδικής εκπαίδευσης, συχνά προσανατολίζονται προς το ειδικό σχολείο, όχι απαραίτητα λόγω της παιδαγωγικής καταλληλότητάς του, αλλά εξαιτίας του φόβου ότι στο γενικό σχολείο δεν θα υπάρξει η αναγκαία παιδαγωγική και κοινωνική υποστήριξη. Η επιλογή αυτή, αν και απολύτως κατανοητή, οδηγεί συχνά τα παιδιά αυτά σε **εκπαιδευτική απομόνωση** και περιορίζει τις ευκαιρίες κοινωνικοποίησης και αλληλεπίδρασης με συνομηλίκους τους.

Ωστόσο, ο θεσμός της παράλληλης στήριξης, που αποτελεί τον βασικό μηχανισμό υποστήριξης στο πλαίσιο της γενικής εκπαίδευσης, δεν καλύπτει με συνέπεια κι επαρκώς τις ανάγκες των μαθητών με Σύνδρομο Down. Σε αρκετές περιπτώσεις η υποστήριξη είτε δεν εγκρίνεται καθόλου, είτε έρχεται καθυστερημένα στο μέσον της σχολικής χρονιάς, είτε περιορίζεται σε ελάχιστες διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως. Ως αποτέλεσμα, οι μαθητές παρακολουθούν μέρος του προγράμματος σε Τμήματα Ένταξης, απομακρυσμένοι από τη λειτουργία της τάξης, **γεγονός που περιορίζει τις ευκαιρίες για ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων, συνεργασία και ουσιαστική κοινωνική ένταξη**, στόχους που αποτελούν θεμέλιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Οι ανάγκες των μαθητών αυτών δεν είναι απλώς «πρόσθετες», είναι ειδικές και προβλέψιμες, και ως εκ τούτου μπορούν και πρέπει να καλύπτονται μέσω συστηματικού σχεδιασμού, επάρκειας εκπαιδευτικού δυναμικού και ενιαίων κριτηρίων αξιολόγησης. Η τρέχουσα ανομοιογένεια στις εισηγήσεις των ΚΕΔΑΣΥ και η υποστελέχωση της παράλληλης στήριξης αντιβαίνουν στο πνεύμα της ισότητας.

Κατόπιν αυτών, ερωτάται η κυρία Υπουργός:

1. Προτίθεστε να ενισχύσετε θεσμικά και επιχειρησιακά τον ρόλο της παράλληλης στήριξης για μαθητές με Σύνδρομο Down, με στόχο την ουσιαστική ένταξή τους στη γενική εκπαίδευση;
2. Υφίσταται σχεδιασμός για τη δημιουργία και λειτουργία περισσότερων Τμημάτων Ένταξης, τα οποία θα παρέχουν εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες μαθησιακές ανάγκες των μαθητών με Σύνδρομο Down;
3. Θα αναλάβετε τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για την πλήρη κάλυψη της παράλληλης στήριξης σε όλα τα μαθήματα, δεδομένου ότι ο εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής οφείλει να παρίσταται και να υποστηρίζει τον μαθητή με Σύνδρομο Down καθ' όλη τη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας;
4. Υπάρχει πρόβλεψη για τη στελέχωση της παράλληλης στήριξης με επαρκές και κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό, ώστε να καλύπτονται οι παιδαγωγικές ανάγκες των μαθητών;
5. Θα διασφαλίσετε την έκδοση διευκρινιστικής εγκυκλίου ή ενιαίων κατευθυντήριων οδηγιών προς τα ΚΕΔΑΣΥ, ώστε να αντιμετωπίζονται τα αιτήματα στήριξης μαθητών με Σύνδρομο Down με βάση ενιαία παιδαγωγικά και κοινωνικά κριτήρια, ενισχύοντας την κατεύθυνση προς την ένταξη και όχι τον αποκλεισμό;

6. Σχεδιάζετε την αναδιάρθρωση των υποστηρικτικών δομών (παράλληλη στήριξη, Τμήματα Ένταξης, ΕΒΠ κ.λπ.) με βάση την αρχή της συμπερίληψης, ώστε να μειωθεί η εξάρτηση από την ειδική εκπαίδευση και να ενισχυθεί η κοινωνική ένταξη από τα πρώτα σχολικά βήματα; Αν ναι, με βάση ποιο χρονοδιάγραμμα και ποιον σχεδιασμό;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

Γιώτα Πούλου

Βουλευτής Βοιωτίας

Θεοδώρα Τζάκρη

Βουλευτής Πέλλας

Ραλλία Χρηστίδου

Βουλευτής Β3 Τομέα Αττικής